Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16548

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (AMÖ), bireylerin akademik ba?lamdaki mükemmeliyetçilik e?ilimlerini ölçmek amac?yla Hatice Odac?, Mehmet Kalkan ve Özlem Ç?kr?kç? taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? özgün bir psikolojik ölçme arac?d?r. Ölçek, üniversite ö?rencilerinin yüksek ki?isel akademik standartlar?n?, a??r? ele?tirel öz de?erlendirme e?ilimlerini ve ba?ar?ya yönelik yo?un bask?lar?n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, kapsaml? psikometrik çal??malar sonucunda 3 alt boyutta toplam 39 madde olarak yap?land?r?lm??t?r. Derecelendirme sistemi 5'li Likert tipi olup, yan?tlar "kesinlikle kat?lm?yorum"dan "tamamen kat?l?yorum"a do?ru s?ralanmaktad?r. Geli?tirme süreci, hem aç?mlay?c? hem de do?rulay?c? faktör analizlerini (AFA ve DFA) içermi?, ölçe?in yap?sal geçerlik ve iç tutarl?k güvenirlik katsay?lar? detayl?ca incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Akademik mükemmeliyetçilik, psikolojik ölçek geli?tirme, faktör analizi, mükemmeliyetçilik, Likert tipi, psikometri, akademik ba?ar?.

Yazarlar

Hatice Odac?, Mehmet Kalkan, Özlem Ç?kr?kç?.

Amaç

Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin (AMÖ) temel amac?, bireylerin akademik ya?amlar?nda sergiledikleri mükemmeliyetçi e?ilimleri geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek, Türkçe literatüre özgün bir araç kazand?rmakt?r. Bu ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin akademik hedeflerine, ö?renme süreçlerine ve performans kayg?lar?na yönelik tutumlar?n? saptamak için tasarlanm??t?r.

Geli?tirme çal??mas?, akademik mükemmeliyetçilik yap?s?n?n çok boyutlu do?as?n? ampirik olarak incelemek ve bu yap?n?n psikolojik iyi olu?, motivasyon ve akademik performans gibi de?i?kenlerle olan ili?kilerini ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirmektir. Ölçek, akademik ortamlarda mükemmeliyetçili?in hem yap?c? (adaptif) hem de y?k?c? (maladaptif) yönlerini ay?rt edebilme potansiyeline sahiptir.

Yap?/Ölçülen Kavram

AMÖ, genel mükemmeliyetçilik kavram?n?n e?itim ve ö?renme süreçlerine yans?yan özel bir formu olan **Akademik Mükemmeliyetçilik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin akademik

ARABPSYCHOLOGY.COM

görevlerde ula??lmas? zor, yüksek standartlar belirlemesi ve bu standartlara ula??lmad???nda kendini a??r? derecede ele?tirmesi ile karakterize edilir.

Ölçek, akademik mükemmeliyetçili?i ölçmek üzere tasarlanm?? 3 alt boyuta sahiptir ve toplamda 39 maddeden olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, akademik ortamda yüksek ba?ar? beklentisi, hatalara kar?? duyarl?l?k ve organize olma gibi mükemmeliyetçi e?ilimlerin farkl? yönlerini temsil etmektedir. Yap?sal geçerlik çal??malar?, ölçe?in akademik mükemmeliyetçili?in çok boyutlu do?as?n? ba?ar?l? bir ?ekilde yans?tt???n? göstermi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini saptamak amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler uygulanm??t?r. ?lk olarak, ölçek maddelerinin alt?nda yatan faktör yap?s?n? belirlemek için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. AFA sonucunda 3 alt boyuttan olu?an yap?n?n ortaya ç?kt??? belirtilmi?tir.

AFA sonras?nda belirlenen bu üç faktörlü yap?n?n geçerli?ini ve teorik modelle uyumunu test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin veriye uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Ayr?ca, ölçme arac?n?n **madde analizi** süreci gerçekle?tirilmi?tir; bu kapsamda madde toplam korelasyon de?erleri incelenmi? ve %27'lik alt-üst grup farklar? belirlenerek maddelerin ay?rt edicilik düzeyleri de?erlendirilmi?tir. Son olarak, ölçe?in **ölçüt geçerli?i**, akademik mükemmeliyetçilik ile genel mükemmeliyetçilik aras?ndaki ili?kiler incelenerek saptanm??t?r.

Güvenirlik

Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, ölçüm tutarl?l???n? sa?lamak üzere iki ana ba?l?kta incelenmi?tir: ?ç Tutarl?k ve Zamana Kar?? Kararl?l?k.

Ölçe?in iç tutarl?k katsay?s?, maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? ölçtü?ünü gösteren **Cronbach Alpha katsay?s?** ile hesaplanm??t?r. Elde edilen yüksek katsay?lar, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** incelenmi?tir. Bu analiz, farkl? zamanlarda ayn? örneklemden elde edilen iki ölçüm aras?ndaki ili?kinin incelenmesiyle belirlenmi? ve sonuçlar, ölçe?in kararl? bir yap?ya sahip oldu?unu teyit etmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde çok a?amal? bir faktör analizi metodolojisi izlenmi?tir. ?lk a?ama olan **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)**, 39 maddelik ölçme arac?n?n alt?nda yatan temel boyutlar? ke?fetmek amac?yla kullan?lm?? ve ölçe?in 3 alt boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

alt boyutlar?n her biri, akademik mükemmeliyetçili?in farkl? yönlerini temsil etmektedir.

?kinci a?amada, AFA ile elde edilen modelin yap?sal geçerli?ini ve genellenebilirli?ini s?namak için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanm??t?r. DFA, belirlenen üç faktörlü yap?n?n örneklem verileriyle uyumlu oldu?unu ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu güçlü istatistiksel destek, ölçe?in teorik yap?s?n?n sa?laml???n? göstermektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ölçme arac?d?r)

Format: 3 alt boyut ve toplam 39 madde

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal geli?tirme dili)

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Lisans/Önlisans ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler üzerinde standardize edilmi?tir. Akademik ba?lamda mükemmeliyetçilik davran??lar?n? incelemek amac?yla uygun bir örneklem üzerinde geli?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, öz bildirim temelli bir ölçektir. Uygulama süresi nispeten k?sad?r. Puanlama, maddelerdeki yan?tlar?n 5'li Likert ölçe?ine göre toplanmas?yla yap?l?r. Yüksek toplam puan, bireyin akademik mükemmeliyetçilik düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Derecelendirme: 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r:

1 = **Kesinlikle Kat?lm?yorum**
2 = **Kat?lm?yorum**
3 = **Yar? Yar?ya Kat?l?yorum** (Karars?z?m)
4 = **Kat?l?yorum**
5 = **Tamamen Kat?l?yorum**

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alpha, madde toplam korelasyonu, test-tekrar test, öz bildirim, akademik psikoloji, Ahi Evran Üniversitesi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hatice Odac?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: hatodaci@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak makale Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?nlanm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar (Hatice Odac?) ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rmalarda genellikle izin al?narak ücretsiz kullan?labilir.

Kaynaklar

Odac?, H., Kalkan, M., ve Ç?kr?kç?, Ö. (2017). Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?inin geli?tirilmesi. Ahi Evran Üniversitesi *K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi, 18* (1), 353-366.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: akademik-mukemmeliyetcilik-olcegi-toad.pdf

Alternatif ba?lant?: akademik-mukemmeliyetcilik-olcegi-toad.pdf

Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 39 maddesi kaynak içerikte aç?kça listelenmemi?tir. Ölçek maddelerinin tam ve do?ru hali için orijinal yay?n olan Odac?, Kalkan ve Ç?kr?kç? (2017) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek, toplamda 39 maddeye ve 3 alt boyuta sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM